

- художньо-естетичне виховання;
- моральне виховання;
- екологічне виховання;
- формування здорового способу життя;
- сприяння творчому розвитку особистості.

Останнім часом складний процес виховання здійснюють за допомогою різноманітних форм роботи, вибір яких залежить від змісту та завдань виховної роботи, вікових особливостей вихованців з урахуванням основних напрямків діяльності студентів. Основними формами виховної роботи в групі є: інформаційно-масові (дискусії, диспути, тематичні повідомлення, інтелектуальні розминки, вечори, подорожі до джерел рідної культури, створення різнопланових газет,); діяльнісно-практичні (творчі групи, екскурсії, свята, театр-експромт, огляди-конкурси, олімпіади); інтегративні (гуртки, факультативи); діалогічні (бесіда, співбесіда, між рольове спілкування); індивідуальні (доручення, творчі завдання, звіти, індивідуальна робота тощо); наочні (виставки студентської творчості, книжкові виставки, тематичні стенди тощо). На мій погляд, у виховній стратегії кожен класний керівник повинен враховувати декілька основних факторів, які є обов'язковими в навчально-виховній роботі: складання плану виховної роботи, що самодисциплінує і класного керівника, і студентів групи; тісний зв'язок з батьками, сім'єю, бо, як свідчить практика, сім'я – основний вихователь; врахування пріоритетів творчих здібностей, захоплень, хобі кожного студента; класифікація групи як колективу (показники успішності, творчої активності); індивідуальні психологічні особливості конкретних представників групи.

РОЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАННЯ У ВИХОВАННІ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Р.А. КАЗАРОВА, старший викладач, завідувач відділенням

Електромеханічний технікум Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Згідно з Національною доктриною розвитку освіти та державною Національною програмою «Освіта» («Україна XXI століття») виведення освіти України на рівень розвинутих країн світу є можливим лише за умови відходу від авторитарної педагогіки і шляхом упровадження сучасних педагогічних технологій, які забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного

процесу, доступність і ефективність освіти, підготовку нового покоління професійних кадрів до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства.

Сьогодні у світі відбувається взаємопроникнення ідей і методів різних наук, людина має розуміти, що інтеграція та комплексний підхід необхідні для розв'язання багатьох економічних, екологічних і соціальних проблем суспільства. Наразі зв'язок природи і суспільства є особливо актуальним і аналіз повинен відбуватися через звернення до знань з різних галузей: географії, фізики, хімії, біології, математики, екології, літератури, історії.

Останнім часом світова педагогіка значно активізувала дослідження з метою створення нової освітньої технології, що вирішувала б і протиріччя між величезним обсягом наукової інформації, який продовжує зростати, й недостатнім часом навчання та обмеженими можливостями людини. Ці дослідження показали, що одним із найперспективніших шляхів розв'язування цієї проблеми є інтеграція змісту освіти. Усі галузі сучасної науки тісно пов'язані між собою, тому і навчальні дисципліни не можуть бути ізольованими одна від одної. Уміння компетентного застосування знань, їх синтезу, переносу ідей і методів із однієї освітньої галузі в іншу лежить в основі творчого підходу до навчальної діяльності особистості. Формування життєспроможної, гармонійної особистості — актуальне соціальне завдання навчання, що розв'язується за допомогою дидактичної інтеграції.

Водночас наукова картина світу виконує поряд з навчальною і виховну функцію розвитку сучасного стилю мислення, світогляду студентів, їх інтелектуального потенціалу, залучає до опанування досвідом творчої діяльності, яка моделює процес наукового пізнання.

Методологічні знання є орієнтиром у пошуку шляхів здобуття нових знань, способів діяльності, вони відкривають можливості самостійно здобувати й переробляти інформацію, одержану з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку і саморозвитку.

Соціальні цілі спрямовують навчально-виховний процес на підготовку студентів до самоосвіти, життєтворчості, рефлексії, соціальної активності, самореалізації особистості в різних видах діяльності.

Без цього неможливе розв'язання сучасних завдань реформування вузів, які зумовлюють необхідність усвідомлення студентами всієї глибини та характеру взаємозв'язку різних граней об'єктивного світу, підготовки їх до цілеспрямованої, творчої, самостійної пізнавальної діяльності, формування життєвих компетентностей. Реалізація дидактичної інтеграції забезпечує формування цілісного уявлення студентів про світ, у якому вони живуть, робить їх знання більш глибокими й дієвими та, найважливіше, дозволяє зрозуміти

себе в цьому світі, знайти можливі шляхи творчої самореалізації, відчувати себе гармонійною особистістю, компетентною у власній життєдіяльності.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

О.Б. КАЙДАННИК, аспірант

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Трансформація суспільних відносин в Україні довгий час характеризувалася першочерговою увагою до економічних та політичних аспектів функціонування держави. За таких умов проблеми соціалізації не потрапляли у перелік питань, які мали пріоритетний характер у вітчизняній державній та громадській практиці. Не стали винятком і питання удосконалення особистості, її прилучення до соціального буття – це проблеми, пов'язані з процесом соціалізації студентської молоді.

У педагогіці процес соціалізації розглядається у зв'язку з розумінням суті виховного процесу. Основними його учасниками у ВНЗ є студенти і викладачі, які забезпечують формування особистості. У процесі життєвої взаємодії під впливом соціальних залежностей, різних впливів виховного характеру в студентів створюється уявлення про світ, формуються навички діяльності, принципи поведінки, розвиваються психічні якості особистості, що сприяє їх підготовці до участі в суспільному житті.

Варто зазначити, що студентський вік – це сенситивний період для розвитку основних соціогенних потенцій людини як особистості. До них належать: формування професійних, світоглядних і громадських якостей майбутнього фахівця; розвиток професійних здібностей як передумова подальшої самостійної професійної творчої діяльності; становлення інтелекту і стабілізація рис характеру; перетворення мотивації та всієї системи ціннісних орієнтацій; формування соціальних цінностей у зв'язку з професіоналізацією. Іншими словами, під час навчання у ВНЗ відбувається соціалізація студента як особистості.

За Г. Тардом, соціалізація – це основний процес взаємодії свідомості окремої людини з існуючими віруваннями, переконаннями, розуміннями бажань і намірів, які породжені суспільством. Учений зауважував, що головним механізмом соціалізації (входження людини у суспільство) є наслідування,